

Ofte stillede spørgsmål og svar

Hvornår må kommuner og regioner opsætte solceller?

Kommunerne og regioner kan, som alle andre opsætte solcelleanlæg, aktiviteterne skal dog udskilles i et særskilt selskab.

Ved nybyg og renovering har kommuner og regioner mulighed for at søge og modtage dispensation fra kravet om selskabsudskillelse, såfremt de opfylder betingelserne i bekendtgørelsen om undtagelse af visse kommunale og regionale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse.¹

Kommuner og regioner kan også være egenforbrugere af solceller via 3. part, hvis et eksternt selskab opsætter og driver det solcelleanlæg som kommunen eller regionen benytter.

Hvornår er solceller selskabsudskilte?

Solcellerne er selskabsudskilte, når de opsættes og drives af et selvskab som kommunen eller regionen kun har begrænset hæftelse for.

Det er op til den enkelte kommune eller region at beslutte, hvilken selskabskonstruktion, der anvendes til formålet, så længe kommunen ikke hæfter for selskabet. Selskabet vil fx kunne være kommunens allerede eksisterende forsyningsselskab med begrænset ansvar eller et nyoprettet aktieselskab (A/S) eller anpartsselskab (ApS), som ejes enten helt eller delvist af kommunen². Det vil omvendt ikke kunne være et interessantskab (I/S) da ejerne direkte hæfter for et I/S. Kommuner og regioner vil også kunne gå sammen om et enkelt fællesejet selskab til opsætning og drift af solcelleanlæg i flere kommuner eller regioner.

På hvilket tidspunkt kan der søges dispensation fra kravet om selskabsudskillelse?

Der kan søges dispensation efter, at anlægget er blevet nettilsluttet og anmeldt til stamdataregisteret. Ansøgningskemaet findes på Energistyrelsens hjemmeside³ og

¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2300>

² Af andre selskabsformer kan nævnes kommanditselskab, A.m.b.a., fond, stiftelse m.m.. Selvejende institutioner i kommunen omfattes endvidere ikke af kravet om selskabsmæssig udskillelse.

³ <https://ens.dk/ansvarsomraader/stoette-til-vedvarende-energi/blanketter-og-vejledninger>

ansøgningen sendes til Energistyrelsen via e-mail (ens@ens.dk), e-boks eller pr. post.

Kan der gives forhåndsgodkendelse til dispensation fra kravet om selskabsudskillelse?

Der kan ikke gives forhåndsgodkendelse. Dispensationen kan først søges efter anlægget er blevet nettilsluttet og anmeldt til stamdataregistret.

Hvordan kan kommunen eller regionen være egenforbruger via. 3 part?

Kommunen eller regionen kan være egenforbruger via 3. part, hvis et eksternt selskab opsætter og driver det solcelleanlæg, der stilles til rådighed for kommunen eller regionen.

Hvilke regler gælder for beliggenhed af anlægget?

Der er stor frihed i relation til, hvor VE-anlægget kan placeres, og du kan finde vejledning om relevante regler herom på Energistyrelsens hjemmesider.⁴

Hvis kommunen eller regionen ønsker at egetforbruge den producerede elektricitet skal anlægget imidlertid nettilsluttes i tilknytning til et konkret forbrugssted.

Forbrugssted er defineret i elforsyningslovens § 5, stk. 1 nr. 16, som et punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet. Således skal anlæg til eget forbrug være placeret enten på det område, der svarer til et konkret forbrugssted eller på et område umiddelbart tilstødende dette forbrugssted, forudsat, at kommunen/regionen har råderet over det samlede område.

Kravet om at kommuner kun kan producere strøm og bruge strøm inden for samme matrikel er ophævet. I stedet er der et krav om reel og geografisk sammenhæng, hvilket er meget vagt. Hvad er retspraksis på området for, at de to krav er opfyldt? Kan det fx give mening for et vandværk at opsætte solceller på boringsnære beskyttelsesområder?

Energistyrelsens praksis for interne net, herunder kravet om tæt og reel geografisk og brugsmæssig sammenhæng mellem forbrugs- og produktionssted, er indirekte behandlet i Energiklagenævnets afgørelse i sag om adgang til at forbinde vindmøller direkte hos virksomheder på Hirtshals Havn.

I afgørelsen lagde nævnet til grund, at der ved en afstand på op til ca. 500 m mellem produktion og forbrug over sammenhængende matrikler kan etableres et internt net,

⁴ www.veprojekter.dk og spareenergi.dk.

uden at det vil have karakter af direkte elforsyningsnet (direkte linje). I samme sag stadfæstede Energiklagenævnet Energistyrelsen afgørelse om, at en afstand på ca. 1000 m over åbent terræn, parallelt med det kollektive elforsyningsnet er for betydelig til, at elektricitetsforbindelsen vil kunne betragtes som et internt net, idet forbindelsen får karakter af direkte elforsyningsnet, der alene kan anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren.⁵

Det forventes, at reglerne bliver præciseret i forbindelse med lovforslag om ændring af lov om elforsyning geografisk differentierede forbrugstariffer og lokal kollektiv tarifiering, direkte linjer, forbud mod nye kulkraftværker, regler om VE-egenforbrugere, interne elektricitetsforbindelser, intern statslig modregning og registrering af data for elproducerende anlæg, energilageranlæg og elforbrugsanlæg), der havde frist for hørings svar den 15. august 2022 og forventes fremsat i 1. halvdel af oktober 2022. Lovforslaget er blandt andet fremsat med henblik på at tydeliggøre reglerne for interne net, som i den anledning skifter navn til "intern elektricitetsforbindelse".

Hvorvidt det kan give mening for et vandværk at opsætte solceller på boringsnære beskyttelsesområder vil bero på en konkret vurdering af projektet, idet det bemærkes, at Energistyrelsen ikke yder rådgivning til konkrete projekter, hvilket til gengæld tilbydes af en række private aktører.

Hvilke regler gælder for udvidelse af eksisterende anlæg?

For udvidelse af eksisterende anlæg gælder samme regler som for etablering af nye anlæg. Se hertil Vejledning om reglerne om egetforbrug af elektricitet fra kommunale og regionale solcelleanlæg samt Energistyrelsens hjemmesider⁶.

Hvilke konsekvenser vil det have hvis anlægget tilsluttes en ladestander eller et batteri?

Kommuner og regioner kan frit anvende batterier til at optimere egetforbruget fra deres eksisterende og fremtidige solcelleanlæg.

I relation til hhv. ladestander og solcelleanlæg giver skattelovgivningen muligheder for:

- 1) elafgiftsfritagelse for elektricitet, som fremstilles på elproduktionsanlæg ved anvendelse af vedvarende energikilder i form af vindkraft, vandkraft, biogas, biomasse, solenergi, bølge- og tidevandsenergi og geotermisk varme, og som direkte forbruges af elproducenten eller af en lejer i en udlejningsejendom, når anlægget er placeret i forbindelse med udlejningsejendommen og

⁵ <https://ekn.naevneneshus.dk/afgoerelse/b5b663e1-8ce7-47fc-8bf3-a0f9f947cbd9?highlight=Hirtshals%20Havn>

⁶ www.veprojekter.dk og www.spareenergi.dk.

den udlejede ejendom udlejes af elproducenten jf. elafgiftslovens § 2, stk. 1, litra c

- 2) refusion af elafgift af elforbruget til opladning af elbiler jf. elafgiftslovens § 11, stk. 1 omhandlende virksomheder, der er registreret efter merværdiafgiftsloven.

Det bemærkes, at der er tale om to separate indirekte støtteordninger til anvendelse af vedvarende energi, og at det ikke er muligt at kombinere ordningen om refusion af elafgift med elafgiftsfritagelse, der kan opnås gennem egenproduktion med evt. tilkøbt batteri.

For yderligere oplysninger om reglerne for elafgiftsfritagelse og refusion kan Energistyrelsen henvise til Skattestyrelsen og deres udtalelser om emnet.

Hvilke konsekvenser vil det have, hvis overskudsproduktionen ikke tilføres nettet?

Så længe anlægget er tilsluttet det kollektive net, vil den eneste umiddelbare konsekvens af, at al el forbruges eller lagres på forbrugsstedet være, at der ikke er nogen overskudsproduktion som sælges. Det vil ikke påvirke kravet om selskabsudskillelse.

Kan et kommunalt ejet forsyningsselskab leve op til krav om selskabsdannelse?

Ja, hvis et eksisterende forsyningsselskab er oprettet med begrænset ansvar, vil det opfylde kravet i elforsyningsloven § 4 stk. 1 om selskabsudskillelse.

Gælder de samme regler for kommunale forsyningsselskaber, herunder vandværker, fjernvarmeanlæg?

Kravet til kommunal selskabsudskillelse i elforsyningsloven § 4 stk. 1, 2. pkt. omfatter i hht. lovens § 2, stk. 1 produktion, transport, handel og levering af elektricitet samt på aggregering og energilagring.

Et evt. overskud genereret på baggrund af denne aktivitet vil skulle registreres og anmeldes til Forsyningstilsynet, jf. elforsyningslovens § 37, stk. 1 samt bekendtgørelse om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmeforsyningslovens §§ 23 l og 23 m.

I det omfang kommunale forsyningsselskaber, herunder vandværker og fjernvarmeanlæg (også) varetager produktion, transport, handel og levering af elektricitet samt aggregering og energilagring, vil de for så vidt angår denne virksomhed være omfattet af reglerne herom.

Kravet om selskabsmæssig udskillelse vil imidlertid være opfyldt i relation til kommunale forsyningsselskaber, der allerede drives som selskaber med begrænset ansvar, herunder vandværker og fjernvarmeanlæg.

Må kommunale energiselskaber etablere solceller på en ny skole?

Ja, hvis det kommunale selskab er oprettet med begrænset ansvar, så må det gerne opsætte solceller på såvel en ny som gammel skole.

Kan en selvejende institution sætte solceller op på en kommunal ejendom de lejer?

Ja, en selvejende institution vil godt selv kunne opsætte solceller, så længe kommunen ikke hæfter for den selvejende institution eller solcelleanlægget. Dette vil være tilfældet både hvis den selvejende institution lejer eller ejer ejendommen.

Hvad er kravene for at lave et energifællesskab?

Borgerenergifællesskaber er defineret i lov om elforsyning § 5, stk. 1, nr. 5 som en juridisk person der;

- er baseret på frivillig og åben deltagelse,
- reelt kontrolleres af deltagere eller kapitalejere, som er 1) fysiske personer, 2) lokale myndigheder, herunder kommuner eller 3) små virksomheder,
- hvis primære formål er at give sine deltagere eller kapitalejere eller de lokalområder hvor det drives miljømæssige, økonomiske eller sociale fællesskabsfordele frem for at give økonomisk gevinst.

VE-fællesskaber er defineret i lov om vedvarende energi § 5, stk. 1, nr. 11 som en juridisk person der;

- er baseret på åben og frivillig deltagelse,
- er uafhængig og faktisk kontrolleres af kapitalejere eller deltagere, der er beliggende i nærheden af de projekter for vedvarende energi, som ejes og udvikles af den juridiske person,
- hvis kapitalejere eller deltagere er 1) fysiske personer, 2) SMV'er eller 3) lokale myndigheder, herunder kommuner
- og hvis hovedformål er at give sine kapitalejere eller deltagere eller de lokalområder hvor fællesskabet opererer 1) miljømæssige, 2) økonomiske eller 3) sociale fællesskabsfordele snarere end økonomisk fortjeneste.

Der er ingen form- eller proceskrav til oprettelse eller registrering af et VE-fællesskab eller borgerenergifællesskab. Hvis en kommune eller region derfor ønsker at deltage i eller oprette et VE-fællesskab eller borgerenergifællesskab, så vil de alene skulle opfylde de i loven oplistede krav og den juridiske person vil automatisk være et VE-fællesskab eller borgerenergifællesskab.

Bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og forholdet mellem VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og elhandelsvirksomheder og kollektive elforsyningsvirksomheder fastsætter nærmere regler for energifællesskaber.⁷

Ved nybyg eller gennemrenovering kan der så kun sættes solceller op på bygningens tag, svarende til dem der indgår i bygningens energiramme? Eller må der ligeledes sættes flere solceller op så længe de bliver selskabsgjort?

Der kan kun opnås dispensation fra kravet om selskabsudskillelse for så vidt angår opsætning af solceller med kapacitet svarende til, hvad der fremgår af bygningens energiramme. Flere solceller kan opsættes, hvis disse enten udskilles eller stilles til rådighed af tredjemand.

Hvis man som kommune har et anlæg med dispensation fra selskabsudskillelse, der er ved at være udtjent. Kan man udskifte det med et nyt anlæg i samme størrelse og bevare dispensationen uden at søge om det igen?

Udskiftning af eksisterende anlæg eller etablering af et nyt anlæg vil kræve fornyet dispensation, hvis ikke anlægget udskilles.

Hvis kommunen køber en ejendom med et eksisterende solcelleanlæg, kan der så opnås dispensation fra selskabsdannelse?

Ja, forudsat, at anlægget opfylder betingelserne herfor, jf. bekendtgørelse om undtagelse af visse kommunale solcelleanlæg fra kravet om selskabsmæssig udskillelse⁸.

Skal energirammeberegningen forholde sig til det gældende bygningsreglement?

Ja.

⁷ Bekendtgørelse nr 1069 af 30. maj 2021 om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og forholdet mellem VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber og elhandelsvirksomheder og kollektive elforsyningsvirksomheder (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1069>)

⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2300>

Energirammen for en bygning kan ændre sig under byggeprocessen. Hvilken energiramme er relevant for dispensations for selskabsudskillelse?

Ansøgningen om dispensation kan først foretages når anlægget er nettilsluttet og anmeldt til stamdataregisteret. Det vil derfor være den endelige energiramme efter afslutningen af nybygget eller renoveringen, som vil finde anvendelse.

Er man fra 1.1.2022 fritaget fra at opsætte PSO måler?

PSO afgiften er fra den 1. januar 2022 afskaffet. Anlæg med en installeret kapacitet på over 50 kW skal dog fortsat opsætte en produktionsmåler, jf. bekendtgørelse om stamdataregisteret for elproducerende anlæg m.v.⁹

⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/2651>